Чурапчыга күн тахсар !

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

2010 сыл
Кулун тутар
30
күнэ
оптуорунньук
№35
(10122)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АТЫННЫҺЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ПОЗДРАВЛЯЮ !

Дорогие чурапчинцы!

Сердечно поздравляю Вас с юбилеем родного улуса! Чурапча – знаковое место для народа саха, объединяющее людей разных поколений в единое целое, имя которому народ. В день юбилея мы с благодарностью вспоминаем тех, кто стоял у истоков образования района, преклоняемся перед ратным и трудовым подвигом фронтовиков и тружеников тыла, гордимся именами знатных чурапчинцев, вписавших славные страницы в летопись республики и всей страны. Сегодняшний день улуса полнится новыми достижениями. Будущее-в надежных руках патриотов Чурапчинской земли.

Искренне желаю всем жителям улуса новых трудовых свершений, крепкого здоровья, большого человеческого счастья и благополучия!

Виталий ВАСЫҢЫСОВ, председатель Государственного собрания "Ил Түмэн".

КЫАЙЫЫ МЭТЭЭЛЭ ВЕТЕРАННАРГА ТУТТАРЫЛЫННА

Чурапчы нэһилиэгин илин түөлүгүн уонна дьаһалтатын эпиэттээх үлэһиттэрэ, улуус дьаһалтатын ветераннары кытта үлэҕэ сүбэлэ, эпиэттээх **Козлова Татьяна Константиновна тэриллиэрэ илин түөлбэ уонна киин түөлбэ ветераннарын Кыайыы үбүлүөйдээх 65 сылынан мэтээллэри туттарыы интэриэһинэй тэрээһинигэр сылдьан долгуйа** махтанан кэллиҥ.

Чурапчы нэһилиэгин биир биллэр үлэлээх "Мичил" оҥоһу сайыннарар киин хаппа да чугаһынан суох сахалыы алааһы санатар туһсаҕай аҥыс кырыылаах "Арчы" дьиэтигэр кырачаан оҕолор, бүтүн коллектив, оку тэҥэ Новгородовскайдааҥы кырдьаҕастар түмсүүлэрэ, Чурапчы нэһилиэгин кырдьаҕастарын түмсүүтэ үрдүк көтөҕулүүлэхтик эҥэрдэлэстилэр.

Мэтээллэри эдэр, элбэҕи эрдиэрэр салайаччыбыт С.А.Сарҕыдаев уонна улуус ветераннарын сэбиэтин председателэ М.Н.Матвеева, ветераннар үлэлэн аастыт үтүөлэрин сырдатан туран туттартаан биһигини, кырдьаҕас дьону, долгуттулар.

Бу тэрээһиҥнэ "Мичил" уһуйааны тэҥэ Чурапчы орто оскуолата көмөлөһөн, бөҕөмтөҕө ыллан кытыннар, ырыа учуутала, ветеран-педагог И.И.Кондратьев баянынан доҕуһуоллаан урукку сыллар үгүсүүлэрин үгүсүүлэн, сахалыы саламат амсайан, сэргэхсийэн, ирэ-хоро кэтэтэн астынныбыт. Уһуйаан кырачаан оҕолорун кытта өйдөбүнньүк хаартыскаҕа түстүбүт.

"Буорах сыттаах суруктар" быыстапка оҕолор да, ыалдьыттар да болҕомтолорун тарта. Бу күнү биһиги олус сэрэхтик атаардыбыт. Оҕолор туустарыгар үлэлиир "Мичил" уһуйаан сахалыы моһуоннаах дьиэтэ өссө даҕыны араас тэрээһиннэриннэн дьону түмэ турдун, нэһилиэктит салайаччылара кырдьаҕастарыгар болҕомтолоро өссө даҕаны үөрдэ турдун диэн баҕа санаабытын этэбит, киниларгэ махталбытын тиэрдэбит.

МПМЕСТНИКОВА.
Хоту көһөрүллүү кыттыылаах, үлэ ветерана.

НЭҺИЛИЭК ИННИКИ САЙДЫЫТЫГАР

Кулун тутар 26 күнүгэр улуус дьаһалтатын аакпытын саалатыгар нэһилиэк баһылыктара, специалистара олохтоох бөйөн салайыныы бөлөхтөрүн департаменыттан Георгий Ивановы, Полина Амбросьеваны, государственнай-правовой бөлөхтөргө департаменыттан Егор Борисовы, кадровай политика, государственнай уонна муниципальнай сулууспа департаменыттан Семен Дмитриевы, гражданнары кытта үлэлэһэр отдел салайаччыта Альбина Нусгуровараны кытта көрүстүлэр. Бу күн нэһилиэк инники сайдыытыгар туһааннаах бөлөхтөрү ырытыстылар. Оку таһынан баһылыктар, специалистар аныгы үйэ ирдэбилиэн интернет ситимиттэн наадалаах документтэрин булан ылалларыгар сыал-сорук турда. Биһиги улууспутугар кураторынан олохтоох бөйөн салайыныы департаменын старшай референсэ Полина Амбросьева аналлаах. Баһылыктар салайаччылартан мунаарар бөлөхтөрүн ыйыталастылар, этии да киллэрдилэр. Оҥоһуллан өттүгэн туһалаах мутныах буолан заста.

АЙЫЛНА.

Сонуннар

ЧУРАПЧЫТТАН БУЛУҢҢА ТИИЙЭ

Старт бэрилиннэ.

65 сыл анараа оттүгэр Чурапчы үүс колхоһа хоту көһөрүллүүгэ барбыта. Олортон дойдуларыгар бэрт арыйах киһи эргиллэн кэлбитэ. Онтон сорохторо хоту дойду хоннуҕун сыгтык онгостон үйэ саас тухары онно хаалларбыттара. Киниларэ сырдык кэриэтэриэгэр анаан дойдубут үрдүнэн бэрт үтүө дьаһал ыытыллар. Ол барыта кэлэр кэнчээри ыччат история чахчыларын өйдүү-саныы сылдьарыгар ананар уонна маныык хаһан да хатыланыа суохтааҕын өйдөтөр.

Кулун тутар 26 күнүгэр Көһөрүллүү пааматынныыгын таһыттан Булуҥ улууһун хайыһардьыттара Чурапчы-Булуҥ маршрутунан айаннаа турунналар. Киниларэ туос сатыы, хайыһарынан, ыам ыйын 9 күнүгэр Кыайыы күнүн көрсө Тиксигэ тиийиэхтээхтэр. Алта киһилээх "Хоһуун" хамаанда бу бастакы сырыыта буолбатах. Сып-сап хомуна-имиэх охсоллоруттан көрдөхпө уопуттаах дьон. Бу туһунан салайаччы Валерий Самойлов кэпсиир: "Хамаандабыт сыллата аайы кэнтон иҥэр. 2007 с. Уөһэ Дьаанытынан эргийэн кэлбиппит. Сырыыбыт этэҥнэ ааспыта. Биһиги быйыылы айаммытын көһөрүү кыттыылаахтарыгар, Кыайыы 65 уонна Булуҥ улууһа тэриллибитэ 80 сылларыгар аныыбыт. Айаммыт устатын тухары хайыһар спордун пропагандалыыбыт, Чурапчы көһөрүллүүтүн туһунан кэпсиэхтээхпит. Итинник улуустарынан, нэһилиэктэринэн сылдьан кэпсиирбит халтайга хаалбат. Холобура, Уөһэ Дьааныта, Эдьигээнгэ, Кэбээйигэ эмиэ хайыһар айаныын тэриллэр. Билиҥҥи сырыыбыттыттан тэптэн чурапчылар эмиэ кыттыһыахтара диэн саныыбын. Олус истиҥник көрсүбүсүүгүтүгэр махтанабыт". Хамаанда үксүн балаакка хонор, аһыыр эбит. Астарын бөһүөлэктэн бөһүөлэккэ тиийэр ыына хаһааналлар. Малларын барытын салааскаҕа соһоллор. Дьэ, онон мэнэ киһи тулуйбат айана буолуу. Киниларэ Чурапчыттан тахсан салгыы Алларааа Бэстээҥинэн, Уус-Алданынан, Намынан, Сангаарынан, Эдьигээнинэн Булуҥҥа тиийиэхтээхтэр.

Хамаанданы атаара бу күн Булуҥ улууһуттан баһылык Константин Шахурдин, улуус дьаһалтатын управлениетын салайаччыта Петр Андреев, Ил Түмэн депутата Дмитрий Горохов, ветеран-хайыһардьыт Семен Шамаев кэллилэр. Чурапчылар кырдьаҕастыын-эдэрдиин киниларэ атаара муҥнуннулар. Сахалыы сиэри тутуһан аал уоту аһатан айаннарын алдаатылар. Атаарыы биир бөлүү түгэнинэн Булуҥ буорун паматынньыыкка кутуу буоллар. Онтон көһөрүллүү кыттыылааҕа Василий Дьячковскай: "Биир дойдулаахтарбыт сырдык кэриэтэрэ хаһан да умнуллубатын", - диэн туран Чурапчы буорун киниларгэ биэрдэ. Улуус баһылыгын социальнай бөлөхтөргө солбуйаччы эбэһиэнэнэн толороччу Степан Сарҕыдаев бостилиит хатан тыаһынан старт бэриллибитин биллэрдэ. Хамаанда алта чилиэнэ уонна атааараччылар, ветераннар, эдэр ыччаттар, сыа хаары үрдүнэн ыыйылыннара турдулар. Айаннара алдьыстаах, суоллара ситиһиилэх буолуохтун.

Аграфена КУЗЬМИНА.

Кулун тутар 31 күнүттэн республика аралаас муннуктарыттан, киин куораттан уонна Москваттан спорт уонна физическэй культура биллиилэх актыбыыстара Чурапчы сиригэр форумнаа мустуохтара.

СПОРТ ФОРУМА ТЭРИЛЛЭР

Форум сыалынан - соругунан нэһилиэннээҕэ маассабай спорду кэҥэтии уонна физическэй культура күннээҕи олохтоох дьиҥнээхтик киирэрин ситиһии буолар. Муус устар 1 күнүгэр ЧГФКСИ уонна спортивнай оскуола базаларыгар маастар-кылаастар уонна стендэнэн быыстапка ыытыллыа. Бу күн күүс 3 чаасын күөлгэ "Россия лыжнята" диэн маассабай хайыһарынан сүүрүү тэрээһинэ буолуо уонна "Чэбдик" доруобуйа кулууба үлэтин билиһиннэриэ.

Муус устар 2 күнүгэр "Айылгы" Культура уонна духуобунай сайдыы киниигэр түмүктүүр мунньах тэриллиэ.

Спорду сэргэрээччилэри, чөл олоҕу тарҕатаччылары бу тэрээһиннэргэ кэлэн кыттарыгыттар, элбэҕи, саҥаны билэриттэр ыытыллыбыт.

Улуус тэрийэр комиссията.

УЧУУТАЛ СЫЛЫГАР ДЬОҺУН КЫАЙЫЫ

Кулун тутар 21-23 күннэригэр Чурапчы улууһутар Илин эҥэр уокурук үөрэҕин үлэһиттэрин 25-е үбүлүйдүөх спартакиадалара буолла. Амма, Мэҥэ-Хаҥалас, Таатта, Томпо, Уус-Майа, Чурапчы улууһуттан барыта 156 спортсмен кыттыыны ыллылар.

Спартакиаданы үөрүүлээхтик аһыы "Айылгы" Культура уонна духовнай сайдыы юнигэр ыытылынна. Манна спортсменнар, улуустар үөрэх салаталарын салайаччылара, профсоюзтарын председателлэрэ кыттыыны ыллылар. Дьоро киэҥэ кыттыылаахтарын Чурапчы улууһун баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйаччы эт. С. А. Саргыдаев эҕэрдэлээтэ уонна улуустар профсоюзнай комитеттарын председателлэригэр үбүлүйдүөх спартакиаданан Саха Республикатын физкультура уонна маассабай спорт управлениетын бочуотунай грамоталарын туттартаата. Спартакиада историгын бастакыттан тэрийсибит ЧГФКСИ үлэһитэ В. С. Дьяконов сырдатта. Өр сылларга улуустарын чиэһин көмүскээбит ветеран-спортсменнары- Амма улууһуттан Я. М. Старостиева, Н. П. Николаева, Мэҥэ-Хаҥаластан А. Г. Игнатьева, И. Н. Монастыреваны, Уус-Алдаттан В. П. Гороховы, Г. Г. Рожина, Уус-Майаттан О. А. Винокуровы, А. Н. Моисеева, Таатттаттан Л. И. Савинаны, З. С. Степановы, Н. П. Турнина, Томпоттон К. И. Софроновы, В. П. Егоровы, Чурапчыттан С. Н. Башаринаны, Н. П. Федоровы чиэстээтилэр. Маны тэҥэ төрөөбүт күнэҕэхтэри, дьиэ кэргэнэхтэн кыттыыны ыла сылдьар спортсменнары эҕэрдэлээн өйдөбүнньүк балаҕхтэри туттартаатылар.

Күрэхтэһин барыта 7 көрүнүгэ ыытылынна. Дуобакка Вячеслав Варламов (Чурапчы), Иван Пинигин (Чурапчы), Надежда Гоголева (Уус-Алдан) дуоскаларыгар бастаатылар. Хамаандаҕын түмүгэ бастакы миэстэни Таатта, иккиһи Чурапчы, үсүһү Мэҥэ-Хаҥалас ылылар.

Саахымакка Юрий Родионов (Чурапчы), Константин Филиппов (Чурапчы), Ульяна Шишигина (Мэҥэ-Хаҥалас) бэйэлэрин дуоскаларыгар бастаатылар. Вероника Окорокова улууспут чиэһин аан бастаан көмүскээн иккис миэстэни ылла. Хамаандабыт эрэллээхтик бастаата, иккис Мэҥэ-Хаҥалас, үсүһүнэн таатталар буоллулар.

Остуол теннииһигэр ракеткаларынан бастакы миэстэни Василий Шадрин (Чурапчы), Александр Игнатьев (Мэҥэ-Хаҥалас), Светлана Галактионова (Томпо) ылылар. Үгүс сылларга улууспут чиэһин ситиһиилээхтик көмүскээбит Светлана Башарина иккис миэстэ буолла. Хамаандабыт бастаата, иккис Мэҥэ-Хаҥалас, үһүс Амма буоллулар.

Волейболга дьахталларга Мэҥэ-Хаҥалас, Уус-Алдан, Чурапчы, Уус-Майа хамаандалара биир тэҥнэх оонньоотулар. Эр дьоҥҥо Мэҥэ-Хаҥалас, Таатта, Амма, Чурапчы хамаандалара финалга көрүстүлэр. Бу көрүнүгэ Мэҥэ-Хаҥалас хамаандатын волейболистарын түмсүүлээх, үрдүк таһымнаах оонньуулларын көрөөччүлэр астына көрдүлэр. Дьахталларга иккис миэстэҕэ Уус-Алдан, үһүскэ С. С. Оконешникова капитаннаах Чурапчы хамаандата таҕыстылар.

Эстафетаны бастакынан Чурапчы (Г. Нохтунская, А. Лукин, Е. Ксенофонтова, О. Терентьева), иккиһинэн Уус-Алдан, үсүһүнэн Мэҥэ-Хаҥалас сүүрүктэрэ түмүктэтилэр.

Хапсаҕайга 60 кг Анатолий Олесов (Уус-Алдан), 70 кг Агафон Саввин (Чурапчы), 70 кг үөһэ Семен Собакин (Чурапчы) чемпионнарынан буоллулар. Чурапчы хамаандата бастаата, иккис Мэҥэ Хаҥалас, үһүс Уус-Алдан туспуктара буоллулар.

Маны таһынан салайаччыларга бастилиэтинэн ыытыыга күрэх ыытылынна. Эр дьоҥҥо бастакы миэстэни И. Н. Андросов (Амма), иккиһи С. А. Андреев (Мэҥэ-Хаҥалас), үсүһү И. П. Лукин, дьахталларга бастакы миэстэни И. П. Любимова (Чурапчы), иккиһи С. И. Галактионова (Томпо), үсүһү С. М. Сивцева (Чурапчы) ылылар.

Күрэхтэһин үрдүк таһымга ыытылларыгар күүс-көмө буолбут, ыалдьыттары көрсүбүт, хоннорбут, тэрийсибит улууспут оскуолаларын коллективтарыгар-ЧРОСИО (Н. Н. Гуляев), 2 №-дээх ЧОО (М. В. Дьячковская), ЧОО (Т. В. Павлова), улуустааҕы гимназия (М. А. Манасытова), Чурапчы начальнай оскуолата (П. Н. Посельская), ЧГФКСИ (ректор солб. П. И. Собакин) барҕа махталбытын тиэрдэбит.

7 көрүнү түмүгүнэн биһиги улууспут хамаандата бастаата, иккис Мэҥэ-Хаҥалас, үһүс Уус-Алдан хамаандалара буоллулар. Бастаабыт хамаандаҕа үбүлүйдүөх кубок туттарылынна.

С. СИВЦЕВА, хамаанда бэрэстэбилитэлэ.

Сэргэх дьаһал

УЛАХАН КҮӨЛГЭ АҒА КҮРЭҐЭ

Кулун тутар 20 күнүгэр Сылаг нэһилиэгин Улахан Күөл учаастагар Россия олохдьаһах, коммуналыай хаһаайыстыба үлэһиттэрин күнүгэр анаммыт ОДЬКХ ГУП Чурапчытааҕы филиалын дьаһалтатын, профкомун тэрийиилэриэн "Аҕа күрэҕэ" уонна филиал кубогун иһин волейболга күрэхтэһин ыытылынна.

"Аҕа күрэҕэр" балаһыанньа быһыытынан нэһилиэктэр ОДЬКХ учаастактарын үлэһиттэрэ оҕолорун кыттта, эбэтэр учаастак үлэһитэ эмиэ бэйэтин учаастагын 13-15 саастаах уолун кытары киирэрэ олохтоомкута. Барыта 10 нэһилиэктэн 12 хамаанда мас суоруутугар, мас эрбээһинигэр, ойбон алларыытыгар, спортингга, триатлон эстафетаҕа күрэс ыалдьастылар. Өрө күүрүүлээхтик, хатыһыылаахтык барбыт күрэхтэһиини кылаабынай судьуйа И. Г. Макаров олус сэргэхтик комментарийдаан ыытта. Суоруута Сылаантан Трофимовтар хамаандалара суоруу хаачыстыбатын баһыйа тутан бастаатылар. Мас эрбээһиниэтэр, ойбон алларыытыгар, тоҥ хаарынан сүүрүүтэ Чакыртан Максимовтар тэҥнээхтэрин булбатылар. Эстафетаҕа Улахан Күөлтэн Максимовтар иннинэлээн олохтоохтор үөрүүлэрэ үрдээтэ. Салааскалаах өрну сүтэн сүүрүүтэ Слепцовтар (Алаҕар) бастаатылар. Көрөөччүлэр болҕоҥнолорун Алаҕартан сылдьар Никифор Льиткин 8-е кылааска үөрэнэр кыһыныын Полинальын кыттыылара тарта. Түмүккэ Чакыртан Николай Максимов Ньургун Кириллиэвиҥ бастаатылар, иккискэ Алаҕартан Валерий Слепцов уолуунуун Айталлыын таҕыстылар, үсүһү Сылаантан Трофимов Николай уолуунуун Колянньын ылылар. Кыайыылаахтар аналлаах мэтээлиэрэ, грамоталарынан, сыаналаах бириистэриэн наҕараадаланнылар. Күрэхтэһиҥ кыттыылаахтарын ОДЬКХ ГУП Чурапчытааҕы филиалын директора Е. И. Саввин эҕэрдэлээтэ.

Культурнай-спортивнай комплекс залыгар иккис бөлөхө хайдан волейбол күрэхтэһиэтэ ыытылынна. Күрэхтэһиэтэ Иннокентий Михайлов, Мария Иванова судьуйалаатылар. Бастакы бөлөхө Сылаг, Хадаар, Бахсы, "Маарыкчаан" ПО хамаандаларо, иккискэ ОДЬКХ Чурапчытааҕы филиалын, Улахан Күөл, иккиһи бальыҥа, Алаҕар хамаандалара оонньоотулар. Улахан сыралаах, ыытааччылаах оонньуулар түмүктэригэр "Маарыкчаан" ПО хамаандата бастаата, иккискэ ОДЬКХ филиалын, үһүскэ Хадаар хамаандата таҕыстылар.

Күрэхтэһин үрдүк тэрээһиннээхтик барда. Олохтоохтор спортсменнары сылаас аһыыр хаачыйдылар. Бу учаастакка өтөрнаар буолбатах улахан, сэргэх дьаһалы ыытыыларын иһин, Улахан Күөл дьоно-сэргэтэ тэрийээччилэргэ, спортсменнарга махталбытын тиэрдэбит.

Д. ТРОФИМОВ.

Улууска сэллиги утары ыйыннньык биллэрилиннэ

СЭЛЛИКТЭН СЭРЭНИН!

Сэллик - кутталлаах, сыстыыннаах ыарыы. Бу ыарыыны, сүннүүнэн, аһаҕас сэлликтээх ыарыһахтар тарҕаталларын өйдүөхтэ наада. Аһаҕас сэлликтээх киһи биир күн устата сэлиэн кытта хас эмэ милливард ахсааннаах сэллик микробун таһаарар. Сэлликтээх киһи силиэн, чэлкэҕин кытта хаанынаатыгар сэллик палочкалара бааллар. Онон кини тулалыыр дьоҥҥо сыһыарыан сөп. Микробтар быыны кытта кете сылдьан киһи тыынар органыгар киирэн ыарытыннараллар. Өссө биир кутталлаах сиринэн аһаҕас сэлликтээх киһи олоро сылдьыбыт дьиэтэ буолар. Онон билиҥҥи бириэмэҕэ атын дьоҥтон куортамнаһарга урукку өттүгэр бу дьиэҕэ хайдах-туох дьон олоро сылдьыыбыттарын хайаан да ыйыталаһан билэр наадалаах. Эскөтүн сэллик ыарыылаах киһи олоро сылдьыбыт дьиэтэ буоллаҕына, түмүктүүр дезинфекцияны онгорторон эрэ баран эһиэн киириллиэхтээх.

Киһи организмыгар сэллик микроба киирдэ да, киһи тута ыалдьан барбат. Доруобуйалара араас биричиинэттэн мөлтөөн, эмсэҕэлээн сылдьар дьон ордук дөбөҥнүк ыалдьыахтарын сөп. Ордук кыра саастаах оҕолор ыарыыны утары охсуһар күүстэрэ кыратыынан, улаатан эрэр обургу оҕо саһыгар киирбит оҕолор (подростоктар) организмнарыгар гормональнай уларыйыы барыытыгар иммунитеттара мөлтүүрүн быһыытынан, бу инфекцияҕа түргэнник сыстыахтарын сөп.

Сэллик палочката киһи этигэр-хааныгар өр сылларга ыарытыннарбакка эмиэ сыстыан сөп. Үксүн бу түбэлтэ айылҕаттан бөҕө эттээх-сииннээх, доруобай дьоннорго бэлиэтэнэр. Ол гынан баран өскөтүн бу дьоннор доруобуйалара мөлтүүр, аһаҕырар түбэлтэлэригэр бүгэн сытар микробтар көбөн тахсан, тарҕанан ыарытыннараллар. Манна өссө биири бэлиэтиэхэ наада: кэлиэхтэ сылларга сэллик ыарыытын эмтииргэ уруккуттан туттуллар стандартнай эмтэргэ бөдөҥнөөх сэллик микробтара баар буоллулар. Онон маннык микробтарынан сутуллубут киһини эмтээһиҥэ уустуктар үөскээтилэр, эмтээһин болдьоҕо уһуур, эбэх үп-харчы ирдэнэр.

Оҕолор сэллик ыарыытын микробтарынан сутуллууларын Манту быһыытын онгорон хонтуруолланалар. Бу быһыы түмүгүнэн положительнай реакцияны биэрбит оҕолор, өскөтө медсиэстэрэ фтизиопедиатр-быраска баран көрдөөрөр направление биэрбит буоллаҕына, алта хонуктаах болдьох иһигэр кэлэн көрдөрүөхтээхтэр. Ол кэнэ анал чинчийиилэри, ол эбэтэр РО-графияны барыахтаах, салгыы хаан, ууос анализтарын онгорторор, чугас, биирдэ алтыһар дьоннорун ФЛГ-ларын аҕалыахтаах. Быраас бу чинчийиилэри учуоттаан, оҕону көрөнистэн баран эбии атын индивидуальнай прививканы аныан эмиэ сөп. Онтон өскөтүн оҕолор "Д" учуокка ыыллан сэрэтэр эмтээһин ананар буоллаҕына, быраас рекомендациятын барытын тутуһан эмтэниэхтээх.

Ааспыт сылга биһиги улууспутугар оҕолор уонна обургу оҕолор ортолоругар сэллиэгэн ыалдьыы түбэлтэтэ тахсыбатаҕа, онтон сэллик инфекциятынан сутуллуу отчуоттуур сылга 11,2 %, барыа сылларга бу инфекциянан сутуллуу ыллахха 30 %-ка тэҥнэстэ. Республика үрдүнэн ыалдьыбыт оҕолору анализтааһын түмүгэ биллибэтинэн, 60 %-нара быраска хойутаан көрдөрбүттэр, 10 %-нара олох да көрдөрүммэтэхтэр. Онон сибээстэн 2005 сылга мантулары ылбыт оҕолору чинчийиигэ алта хонуктаах болдьох быһыллыыбыта уонна биир ый устата фтизиопедиатр-быраска көрдөрүммэтэх, аналлаах чинчийиилэри барбатах оҕо оскуолаҕа, үөйүаанна сылдьара бобулларын туһунан СР Доруобуйа харыстабылын министерствотын анал балаһыанньата тахсыыта.

Түмүктүөн эттэхпэ, улахан дьон барыа сыл ахсын ФЛГ-ны барыахтаахтар. Оҕолор Манту прививкатын түмүгүнэн фтизиопедиатрга көрдөрүнэргэ направлениелаах, эбэтэр сэллиэгэн ыалдьар ыарыһаҕы кытта контактаах буоллахтарына, көмөгөр чинчийиигэ баран, быраас анаабыт сэрэтэр эмтэрин быспакка, ирдэбили толорон истэхтэринэ сэллик ыарыытыгар ыларыы тохтотуллуон сөп.

У. ПОПОВА,
фтизиопедиатр-быраас.

Ыраахырдыы ыйынныыга биллэрилиннэ

ЫАРАХАН БАЛАҺЫАННЬАНЫ БЭЙЭБИТ ОЛОХТУУБУТ

"Нэһилиэнньэ санитарнай-эпидемиологическай өттүнэн этэнгэ буолуутун туһунан" диэн Российскай Федерация 1999 сыл кулун тутар 30 күнүтэр тахсыбыт 52 №-дээх Сокуоҥутар олоҕуран, Чурапчы нэһилиэгэр эмиэ бу дьыл кулун тутар 10 күнүттэн ыам ыйын 10 күнүгэр диэри санитарнай икки ыйыннык биллэрилиннэ. Бу болдьох иһигэр улахан ыраахырдыы үлэтэ ыытыллыахтаах. Биирдиилээн уһаайбалары, кварталлары ыраастааһыны таһыран балбаахтары, мунньуллубут бөҕү-саҥы таһыы, свалканы ыраастааһын, бөлөмнөөһүн ыытыллыахтара. Маныаха туһаннаах тэриллэлэр, ТОС-тар салайаччыларыттан составтаах комиссия тэриллэн, үлэтин саҕалаата.

Саха киһитэ муспут бөҕүнсаҥын кэмиттэн кэмигэр ыраастаанар үгэстээх. Калинин кэмигэ ол үгэс умнулла быһыытыйан, дьон [illegible] сиригэ таһарыгыа[illegible]лэрин аһан күннэри да [illegible] хаарын дьаһаммат, олорор сиригин харыстаабат, көрөн олорон сыыгар-ыыгар буолбута хомолтолоох аһан, сааттаах. Ыраахтан-чугастан кэлэр ыаллыыгары көрсэр тэриллэ дьиэлэр турар кварталлар сыл ахсын санитарнай туруктара мөлтөөтөр мөлтөөн иһэр. Маннык туалет, помойка эрэ көрүөхтэ сүөрүү, киһи ырааҥынан сылдьар сиргэ буолбатах, олорор дьиэлэрэ да ыарахан туруктаахтар. Ол курдук, бөх-сах аан айаҕыттан саҕаламар дьиэлэрэ ыытта баалар. Дьиэ хайдаҕа олохтоохтортон тутулуктаах. Ол эрээри урут-уруккуттан олохсуйан олорор дьон маныаха куорсаммаһан быстах кэмигэ калбит дьон еттүттэн ырааһы тутуспат буолуу, бөрөҕөйи кэһии тахсарын балаҥатыллар. Киһи күрүлүүр күнүс да көрөр буолла олохтоохтор уону-хаары таһааран дьиэлэрин иннитэр тоҕоллорун, бөхтөөх пакеттарын эмиэ аһалларын. Туалекка кубулуйбут чигди таһынан улаханнык соҥуйбакка аһар буолбуппут ыраатта. Табах тобоҕо, сыл туһунан киһи этэ да барбат. Онтон курдук сидьиннык олоробут, ол онорбуппутуттар оҕолорбутун ыытэбит.

Маныаха биһиги биир аҕаатчыбыт суругун аҕалабын:

"Сыл аайы, кыһын буоллар эрэ, 1-кы квартал уопсай дьиэлэрин олохтоохторо помойларын талбыт сирдэригэр, ким ханна таптаабытынан (дьиэлэрин да таһыллар көрөйбөттөр) тохпут буоллар. Ханна да бар, эрдэттэн помойка быыһынан сылдьаҕын. Көрөргө олус сүөргү. Киһи аттынан аһыан да сиргэнэр да, атын ханан да арыычча ыраас, тунал маган хаарынан киһи сылдьар сиргэ суох. Маны барытын оҕолорбут көрө, кэпсэ сылдьаллар. Кинилэргэ туох холобуру көрдөрөбүтүй, ыраска иитэбитий? ОДьКХ үлэһиттэрэ сүрдээхин ыраастыы, хомуйа сатыыллар. Кинилэри хайдах да буруйдуур ситаммат. Барыта бөҕөбиттэн тахсар. Анал помойка тоҕор сир, дьиэлэ, баар эҥ. Саас буоллар эрэ аан дойдуну биир гына ыыллыбыт бөҕү-сыыһы хомуйар киһи суох буолар. Ол сыта-сымара дьэ биллэ саасы ыраас сибиһэй салгыммытын баһыйар. Санга тардыллыбыт турбалар анныларыгар дьиэттэн таһаарбыт куһаҕаннарын тоҕор тоҕоллоро эбитэ буолла? Бу тоҕор хомпуруолламмытый? Итиэ барыта 14-с №-дээх дьиэ туһаайыытынан турар буоллан, ол эрэ дьиэ олохтоохторо сыл аайы хомуйаллар.

Күнүү 1-кы квартал олохтоохторо, бэйэ бодотун тардынан, туһааннаах үлэһиттэри үлэлэрин

убаастаан, саныыбыт сирбит аайы туох баар куһаҕаммытын тохпокко, анаммыт миэстэҕэ хайдах эмит гынан тиийэ сатыаҕын уонна онно-манна тохпут бөхчүтүн хомуйарытын толкуйдаан. Ириэйин чугаһаан эрэрин учуоттаан.

Хаһыат обшкорр.".

Күнаҕан уунуу, бөҕү аналлаах сиригэр тохпут буолуу биригинэтинэн, бастатан туран, сүрэҕлдьэҕин, бөйөмсэх санаа буолар. Оттон биир сүрүннүнэн кинэ сиригэр тайаан сытар кварталга биир эрэ бөх тоҕор сирэ баара, онуо даҕаны капитальнай буолбакка, кэннөрү сир эрэ ананыытын быһыытынан ыйыллыбыта биллиллэр. Уопсай туалет иэрдэҕэ, сырдатыыта суоҕа, сорохторго ырааҕа дьоҥу дьиэ иһигэр туалеттыылларыгар күнэйэр. Ол барыта туалекка буолбакка, помойка сиригэр тоҕуллар. Оттон ол сытын-сымарын сэрэйэр уустута суох. Дьэ, манна ыты аанан үрүҥ илгэни үрүлүтэр ынахтарбыт ыытта кэҥүл кө[illegible]ллэр. Бөхсө-саахха буккуллубут ыттарбытын оҕолорбут имэрийэн дьоллоноллор, оттон хаһаайкалар помойттан аһаабыт ынах үүтүн остуолга ууралларр. Саньахха ыарахан.

Ыраахырдыы туһунан кэпсэтии буолла да, ыт туһунан боппуруос бэйэтинэн күөрэйэр. Бу күннэргэ үөрдүнэн сылдьар ыттар дьонго түһүүлэрин иннэ түбэлтэтэ тарыста. Ыттар таҥаһы-сабы аанан эккэ-сиигэ түһэн бааһырдыыны таһаардылар. Кыыллар өрө баран өссө ыныры оторуохтарын аанан иһэр массыыналар тохтоттулар. Ыытыттарбаталлар да бөлөх ыттан куттаммыт, хаайтарбыт оттон үгүс. Дьыл үгүс кэмигэр ыттар үөрдэһэллэр, дьонго кутталлаах буолаллар. Маныаха хайдах буолуохха, хайдах дьаһаныахха? "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ баһылыга Иван Иванович Оконешников маннык эпиэтэллэр:

"Чурапчы нэһилиэгэр бэйдиэ сылдьар ыт диэн суох. Ити үөрдэһэн сылдьар ыттар барыа хаһаайыттардаахтар. Онон сылга хаста эмэтэ маннык баар буолбутун курдук кутталлаах быыныы-майгыны олохтоохтор, дьоннор бэйэбит үөскэтэбит. Ыты үксүн оҕоҕо доҕор гына сатаан ылабыт, оҕо эрдэҕинэ таптыыбыт, көрөбүт-истэбит, оттон улаатта[illegible]ына наадыйбатыыт, быраҕабыт. Ыты көрүү-харайыы быраабылатын тутуспатыыт. Ыты утары биһиги дьаһалта үлэни ыытыат буолбатахпыт. Хаһыатынан, сүүрэр строканан сэрэтэр, болсоҕо үлэлэри ыытабыт эрээри түмүк суох. Маныаха биирдиилээн ыаллардыынан, ыт хаһаайыынан кэпсэтии үлэтин ыытахха кыайыллаах буолара дуу, суоҕа дуу? Дьоммут тоҕо эрэ өйдөөбөттөр, ыттарын туһугар эпиэтиннэһиҥ ыыллыматтар. Онон иннинэтин ыты утары улахан акцияны оторорго күһаллан эрэбит. Ол эбэтэр хас эмит маассыынанан тахсан ыты маассабай өлөрүүнү тэрийии уонна биирдиилээн хаһаайыттары ыытта кэпсэтии".

Ыты харыстыыр сокуон ыытаанах. Ол эрээри дьон олоҥун, дорообуйатын учуоттаан биһиги салайаччыларбыт, сокуону утары да буоллар, үлэни ыытарыын үгүспүт өйүүр, наадалааҕынан аҕаар. Нэһилиэк дьаһалтатын үлэһиттэрэ эрдэттэн биллэрии таһааран баран ыытыыны ыыталлар. Ол курдук, быйылы дьылга икки төгүл ыытыы буолла, 70-тан тахса ыт суох онорулунна. Дьон биллэриини аахпакка, аахайбакка сыаналаах, боруода ыттар кытта өлөрүлүннүлэр. Бэйэлэрин сыыһаларын билиэн, үнсүүхарсыы билиэхтитэ суох. Дьиҥэ, ыт баайыыта, анал вольерга туруохтаах. Онон ирдэбили тутуспакка иитэр дьон ыттарын туһугар аньыыны-хараны бэйэлэрэ сүүллэрин өйдүөхтэрин наада.

Улуус прокурорун солбуйааччы Михаил Александрович Николаев ыты ытыы дьаһалын гражданин быһыытынан өйүүрүн биллэрэр эрдэҥинэ, быраабы харыстыыр орган үлэһитэ буоларынан, сокуон хараҕынан көрөр. "Биһиэхэ питомниктар суохтара улахан ыарахаттары үөскэтэр. Сокуон быһыытынан бэйдиэ сылдьар ыт тутуллуохтаах. Анал сиргэ тиийэн ветеринарнай чинчийиини бараахтаах, ыт тутуллубутун туһунан биллэрии бэриллиэхтээх. Ый устата хаһаайына биллибэтэҕинэ, ыт өлөрүллүр. Улууска сотору кэмнэн питомник тутуллара кыаллыбата буолуо, онноҕор улахан куораттарга да кэлиэ илик. Онон ыттар хаһаайыттара ыт туһугар эпиэтиннэс үрдүгүн өйдүөхтэрин, ыты иитии бырааабылаларын тутуһуохтарын наада", - диир.

Бу күннэргэ ыттары ыытыы дьаһала эмиэ ыытылла турар. Нэһилиэк депутаттарын сессията маннык дьаһал наадатын болжаан, анал быһаарыы ылыннылар. Онон хаһаайыттар, ыттара кинилэргэ күүдү буоллаҕына, баайан, тутан өлүүттэн быыһыахтарын сөп.

Ыт боппуруоһа турда да, куоска туһунан кэпсэтии эмиэ тахсан кэлэр. Дьон куоскаҥы улаатыннаран баран аҥаастаныллара, дьиэлэр подъэстэрыгар бырадыылара тахса турар. Көрүүтэ-харайыыта суох куоска олохчо эмиэ кутталлаах. Бэйдиэ сылдьар ыттары өлөрүүгэ дьон сөбүлэһэр буоллаҕына, куоскаҥы суох гынныыр сөбүлэһэллэр суох. Ол биригинэтэ өйдэнэр. Онон кыылы-сүөлү иитэ ылыах иннинэ дьон эпиэтинэһин өйдүүллэрэ наадалаах.

Ыраахырдыы ыйдара биллэриллибиттэринэн, улуус хас биирдии олохтоох дьиэтин-уотун, уһаайбатын, олорор сирин тулатын ыраастааһынтан иитэриэхтээх буолуохтаах. Дьиэлэр комендаттара маныаха хас биирдии олохтоох кыттыыны ылларыгар үлэлэһэллэрэ ирдэнэр. Ыйыннык кэмнэр ыраастааһын үлэтин ыытыахтах олохтоохтор рейдэ быһаарыытынан ыытараахтаныахтара.

Оксана ТРОФИМОВА.

АДМИНИСТРАЦИЯ МО "ЧУРАПЧИНСКИЙ НАСЛЕГ"
ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 18 п1 от 10 марта 2010 г.

О проведении санитарного двухмесячника в с. Чурапча

Во исполнении Закона РФ № 52 от 30.03.1999 года "О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения", в целях улучшения санитарного состояния территорий села Чурапча, охраны водоемов от загрязнения и предупреждения возникновения инфекционных заболеваний среди населения, распоряжаюсь:

1. Создать комиссию в составе: Сартыдаев С.А. - заместитель главы МО "Чурапчинский наслег", председатель; Портнягина Т.И. - зам.нач.управл.Роспотребнадзора по РС (Я) в Таттинском улусе, зам. председателя; Члены: Попов С.С. - специалист с/х МО "Чурапчинский наслег"; Николаева С.С. - зам.нач. ветеринарной лечебницы с. Чурапча; Догордуров М.П. - нач. Чурапчинской инспекции охраны; Оконешников В.Н. - предсекомиссии по аграрной политике, природопользованию, экологии населенного совета депутатов; Ермолаева Е.Н. - предс. ТОС "Чаран"; Егоров М.А. - предс. ТОС "Спортивный"; Пономарева Р.И. - предс. ТОС "Мурун Тымныа"; Александров А.И. - предс. ТОС "Центральный"; Монастырева О.Е. - предс. ТОС "Молодежный"; Константинова Е.В. - предс. ТОС "Кочалы"; Максимова Л.И. - уполномоченный участковый; Башарин Н.Н. - гендир. ООО "Арчын"; Сивцев В.Д. - гендир. ООО "Хатан".

2. Объявить на территории МО "Чурапчинский наслег" санитарный двухмесячник с 10 марта по 10 мая 2010 г.

3. Комиссии составить и предоставить на утверждение план мероприятий и план выезда членов комиссий до 10 марта 2010 г.

4. Руководителям предприятий и организаций независимо от форм собственности, частному сектору:

– В срок до 1 апреля очистить территории, в том числе водоемы от зимних накоплений мусора и нечистот;

– Подготовить объекты к работе к весенне-летнему сезону (летние помойные ямы, мусоросборники);

– Организовать работу по сносу ветхих строений, благоустройству территорий;

– Контроль вывоза навоза (балбахи) в специально отведенные места;

– Подготовить подъездные пути к свалке и скотомогильнику, установить указатели, подготовить площадки для мусора, оградить полигоны.

5. Опубликовать настоящее распоряжение в улусной газете "Саҥа олох".

6. Контроль исполнения данного распоряжения оставляю за собой.

И.ОКОНЕШНИКОВ, глава МО "Чурапчинский наслег".

ЭЬЭРДЭЛИИЬИТ!

Ытыктыыр биирэ үлэлиир коллегабытын, "Чурапчыстрой" ХЭТ бухгалтерын **Нина Васильевна НОЕВАНЫ** күн сирин көрбүт үйэ анардаах үөрүүлүүх үбүлүйүгүнэн итиитик-истинник эйэрдэлиибит!

Баарабыт сандал саастыы чэгиэн-чэбдик дорообуйаны! Үөрүү-көтүү үөскэллэнэ, дьол-соргу арыстанан, чэгиэ аймах-билэ дьоҥҥо тапталларынан, истиҥ сыдьаннарынан үгүттэнэ дьоллоохтук олорогор!

"Чурапчыстрой" ХЭТ коллектива.

* * *

Күн-түүн ийэбитин, эйэҕэс эбэбитин **Зинаида Егоровна ИЛЛАРИОНОВАНЫ** тереебут күнүгүн итиитик-истинник эйэрдэлиибит!

Баарабыт күн сиригэр баар барыы кэрэни, сырдыгы, ыраатыы, кытаанах дорообуйаны, үөрүн дьоллоох олоҕу. Биһиги эйиэхэ олус көмүскэ таптыыбыт!

Эйэрдэни кытта кэрэниис, оҕолоруҥ, сиэниҥ Артем, бары аймахтарыҥ.

* * *

Күнү-дьүнү эдьиийбитин, балтыбытын, Улахан Күөл олохтоохун, өр сылларга культураҕа үлэлэбит **Любовь Петровна ТРОФИМОВАНЫ** 50 саастаах туолбут кэрэ-бөлүх күнүгүн итиитик-истинник эйэрдэлиибит!

Баарабыт чэгиэн дорообуйаны, сырдык санааны, ситиһиилэри! Дьиэ кэрэнньэр уу-нуурал дьоллоох олоҕу!

Эйэрдэни кытта Чурапчыттан Кузьминнар, Колтовскойдар, Макаровтар, Поповтар, Евграфовтар, Барахоевтар, Дьокуускайтан Борисовтар, Максимовтар, Григорьевтар.

МАХТАНАБЫТ

Соловьев участоквай бэлэҕэ тэриллибитэ быйыл 75 сылын туолар. Онон бэлэҕэни аньыы санитарнай уонна баһаарынай ирдэбилгэ эпидемиологическай ньыт-ахтаах. Ис-тас өттө обшивкаланар, муостата, түннүктэрэ, ааннара уларыйаллар. Ол иһин дьону түмэ тардан кулун тутар 20 күнүгэр Мырылаа аһымал акция ыытыллыа.

Программаҕа благотворительнай марафон, концерт, эмчиттэр династияларын чиэстэһин киэргэтии. Марафону СР культуратын туйгуна Аграфена Кузьмина чуор куолаһынан ыллаан аста. Бу киэһэни П.Н.Соколовскайдар аатынан улуустаабы кинн бэлэҕэ ыллаабынай бырааһын тэрийэр үлэҕэ солбуйаачы А.В.Седалищева иитиэн-сэрдэлэн ыытта. Марафон олус көтөҕүллүүлэхтик барда.

Маанна кыттыбыт Болтоно олохтоох Р.Лебедеваҕа, В.А.Федоровка, кини оҕолоругар, өр сылларга участоквай бэлэҕэ сэбиэдиссэйинэн үлэлэбит М.И.Макарова оҕолоругар, А.И.Монастыреваҕа, хорург В.А.Гоголевка, бэлэҕэ ветеран-үлэһиттэригэр Н.Н.Поповаҕа, Е.С.Федороваҕа, кырдьаҕас У.Е.Васильеваҕа, В.Д.Васильевка, И.И.Сибиряковка, Е.Д.Христофороваҕа, А.В.Хомподоев дьиэ кэргэнигэр, бэлэҕэ өр сылларга медицинскэйдэлэбит К.А.Собакина оҕолоругар, 30-тан тахса сыл медицинскэйдэлэбит М.А.Собакинаҕа, А.М.Ивановка, Н.И.Ефимовка, Л.Е.Дьячковскаяҕа, П.И.Банаҕа, ИП П.П. Николаеваҕа, ИП Л.Н. Борисоваҕа (аптека), ИП А.П.Поповаҕа ("Сайдам"), Сылан участоквай бэлэҕэтин коллективыгар, суһал кэмэ отделениетыгар, "Санга олох" редакциятыгар, улуустаабы кинн бэлэҕэ бары үлэһиттэригэр, салалтатыгар, Соловьев иэнилиэгин бары баанньай хаһаайыстыбатын үлэһиттэригэр, дьаһалтатыгар, оскуола, үөрүйаан, ОДьКХ үлэһиттэригэр, урут бэлэҕэ үлэлии сылдьыбыт Е.Д.Иванова, Т.С.Собакина, П.П.Илларионова, А.С.Петрова, Т.С.Николаева оҕолоругар, Мырыла бары олохтоохторугар, концертэ кыттыбыт оҕолоро, ыраахтааҕы бэлэҕэ бар махталбытын тиэрдэбит! Бары дорообай буолуҥ, курдуҥ үөрэ-көтө сылдьыҥ!

Соловьевтааҕы участоквай бэлэҕэ коллектива.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Кэлэ-от оҕустарарын саҥаас часка, дьиэ мальын (туттуллубут да буоллун) атыылаһабын. **Тел: 8914-236-81-25, 42-261.**

* * *

Чурапчинский УЦ "Арчы" приглашает на курсы:
- Портной;
- Оператор ЭВ и ВМ;
- Резчик по дереву и бересте;
- Кондитер;
- Токарь.

Тел: 41-465.

* * *

2002 сылдаах "Toyota Probox", 4 WD атыылыыбын. **Тел: 8914-265-06-91, 8924-166-78-52.**

Программа народного гуляния проводы зимы "Дорообо, сандал саас!"

Место и время проведения: с. Чурапча, площадь Ленина, 3 апреля 2010 г. с 11 ч. 00 мин.

Программа:
11 ч. 00 мин. - Ярмарка.
11 ч. 00 мин. - Мини - футбол между командами ТОС.
11 ч. 30 мин. - Конкурс на караоке "Саҥа сулус".
12 ч. 00 мин. - Торжественное открытие.
12 ч. 15 мин. - Церемония проводы зимы (сжигание чучела).
12 ч. 30 мин. - Праздничный концерт.
12 ч. 30 мин. - Конкурс для детей "Веселый снеговик".
13 ч. 00 мин. - ежегодный конкурс "Весна - красна".
13 ч. 00 мин. - Остуолбара ыытыы.
13 ч. 30 мин. - Первый чемпионат наслега по силовому экстриму.
14 ч. 00 мин. - Соревнование по метанию сотовых телефонов.
14 ч. 30 мин. - Награждение по номинациям.

На озере Чурапча со стороны улицы Константинова для населения открыт каток с прокатом коньков любых размеров. Прокат коньков 1 час - 60 руб.

21 ч. 00 мин. Дискотека "Кому за 30" КЦ "Айыллаан". Вход 100 руб.

Положение конкурса среди женщин предприятий "Весна - красна"

Организаторы: Администрация МО "Чурапчинский наслег", КЦ "Айыллаан".

Место и дата проведения: Площадь Ленина, 3 апреля 2010 г. с 13 ч. 00 мин.

Цели и задачи:
1. Пропаганда здорового образа жизни среди населения с. Чурапча.
2. Организация досуга населения.

Общие требования:
1. В конкурсе принимают участие женщины предприятий.
2. Возраст не ограничивается.
3. Заявки принимаются до 1 апреля в КЦ "Айыллаан" по адресу Карла Маркса 25, тел 41 - 482 или в администрации МО "Чурапчинский наслег" тел 41 - 053.

Этапы конкурса:
1. "Весна - красна" - конкурс костюмов на тему весны (участники самостоятельно должны подготовить оригинальный костюм).
2. "Весна на дворе, витамины на столе" - конкурс витаминных блюд.
3. "Весна пришла, петь и танцевать пора..." - конкурс талантов, участники должны подготовить номер (жанр на свое усмотрение).

Награждение:
Победителю вручается ценный приз, участники награждаются грамотами, поощрительными призами.

По всем вопросам обращаться по тел: 41 - 482, 41 - 053.

МАХТАНАБЫТ

Олунньу 22 күнүгүн кулун тутар 28 күнүгэр диэри олорон, үлэлээн аастыт Чурапчым улууһун дьоҥуо-сэргэтин кытта Алтыаһы, ырааһаны, алгыаһын кээһэлэрбэр миэхэ көмөлөспүт, көрсүспүт бар дьоммор махтал тылларбын тиэрдиэхпин баҕарабын. Чуолаан культура управлениетын начальнигар Д.Д.Поповка, кини коллективыгар, эйэх кинини ыытыран көрсүһүү киэһэлэрин тэрийбит нэһилиэктэр баһылыктарыгар В.В.Ерпсовка (Хатылы), Н.Н.Поповка (Болтоно), И.С.Макарова (Сылан), Г.И.Емельяновка (Арыылаах), Е.В.Поповка (Кытаанах), Л.В.Ефремоваҕа (Одьулуун), И.И.Оковешниковка (Чурапчы), Н.В.Максимовка (Алаҕар), улуустаабы дьиэ кэргэн отделын салайаччытыгар М.Т.Ноговицынаҕа, ветераннар сэбиэттэрин председателигэр М.Н.Матвееваҕа ис сүрэхтиттан махтанабын.

Үтүө алгыһым тиийиэ турдун! Ыраас халлаан, күлүмнэс күн курдук куруук күлэ-үөрэ сылдьыҥ, санаабыспыт туола туруохтун, үлэлэтигэр-хамнаскытыгар ситиһии, дьол-сарыы салалыннын! Дьол-соргу тосхойдун, үйүн үйэлээх буолун!

Зоя Алексеевна ДУРАНОВА, ыраах эмчита.

Чурапчы нэһилиэгин олохтоох
МАКАРОВ Алексей Алексеевич
олохтон туораабытынан кутуруннарыы тиэрдиллэр:

– Күлүү бырааттара Макаров Алексей Алексеевич эдэр саанньыгар сойуоҥдуук олохтон туораабытынан күлүү дьоннорутар, ийэтигэр Мария Алексеевнаҕа, аҥыларыгар Алексей Алексеевичка, балтыларыгар Вераҕа, Таньыа, кэбиилэр дьиэ кэргэттэригэр Таататтан, Дьокуускайтан, Чурапчыттан таайдаҕа Оконешной оҕолоро, кэбиилэр дьиэ кэргэттэрэ;

– Чурапчы орто оскуолатыгар бөҕүө үөрэнэрэ табаарыстара Макаров Алексей Алексеевич хомолтолохтук күн сиригэр барбытынан ийэтигэр, аҥыларыгар, бөҕүө төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар 1971 с. уолаах-кыыстара.

Чаҥыр нэһилиэгин олохтоох, хотугу кэпсүүлүүн кытта ыыллаабыт, үлэ ветерана
ОКОНЕШНИКОВ Николай Иванович
үйүн ыраахан ыраатыгар бу дьыл кулун тутар 28 күнүгэр олохтон туораабытынан барыы-бэлэр дьоннутар, аймахтарыгар, табаарыстарыгар ис-тиинэн өрөбөт.

Кыргыска оҕолоро, сиэннэрэ, кэбиилэр, кутуруна.

Второй чемпионат Чурапчинского наслега по метанию на дальность сотовых телефонов

Организаторы: Администрация МО "Чурапчинский наслег", КСК "Молодежный".

Место и сроки проведения: Площадь Ленина, 3 апреля 2010 г. с 14 ч. 00 мин.

Общие требования:
1. В конкурсе участвуют все желающие.
2. Для метания при себе иметь свои сотовые телефоны.
3. Заявки принимаются 3 апреля в трибуне пл. Ленина с 10 ч. 00 мин.

Награждение:
Победителю вручается – сотовый телефон.

Мини-футбол среди команд ТОС

Организаторы: Администрация МО "Чурапчинский наслег", КСК "Молодежный".

Место и сроки проведения: Площадь Ленина, 3 апреля 2010 г. с 11 ч. 00 мин.

Общие требования:
1. Футбол проводится между территориальными общественными самоуправлениями.
2. Команда состоит из 5 игроков (1 вратарь, 4 полевых игрока).
3. Время игры - 15 минут.
4. Форма одежды спортивная.
5. Заявки принимаются до 2 апреля 2010 г. в КСК "Молодежный" по тел. 42 - 149 и в день игры на центральной трибуне пл. Ленина.
6. За неспортивное поведение игрока или команды, команда дисквалифицируется.

Награждение: I м. - кубок, медали, II м., III м. - медали.

Положение о проведении первого чемпионата с. Чурапча по силовому экстриму

Организаторы: Администрация МО "Чурапчинский наслег", КСК "Молодежный".

Место и сроки проведения: Площадь Ленина, 3 апреля 2010 г. с 13 ч. 30 мин.

Цели и задачи:
– агитация и пропаганда силовых видов спорта.
– пропаганда ЗОЖ для населения.
– привлечение населения к занятиям физкультурой и спортом.

Общие требования:
– участвуют все желающие мужчины достигшие 18 лет.
– заявки принимаются по тел: 42 -149 и в день состязания в центральном помосте.

Этапы состязания:
1 этап. - поднятие и сбрасывание мешка с песком на время.
2 этап - перевертывание колеса КА - 700 на время.
3 этап - бег на 30 метров с бидоном 40 л. с водой.
4 этап - сбрасывание гири 24 кг. через планку.

Награждение:
Абсолютный чемпион - награждается ценным призом.

По всем вопросам обращаться по тел: 42 - 149.

Чурапчы нэһилиэгин олохтоох
СИВЦЕВ Егор Николаевич
олохтон туораабытынан кутуруннарыы тиэрдиллэр:

– Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан кэргэнэр Татьыа Петровнаҕа, оҕолоругар, бырааттар Валерий Николаевич дьиэ кэргэнигэр улуустаабы тыа хаһаайыстыбатын управлениета;

– Таталлаах уола, кэргэнэ, аҥылара, убайдара, бырааттара Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан ийэтигэр, попробиоперация, үлэ ветеранытыгар Кардашевская Надеждаҕа Максимовнаҕа, эдьиийдэригэр Алексеевка Татьяна Николаевнаҕа, кэргэннэригэр, оҕолоругар, барыа аймахтарыгар, биэрэ дьоҥуттар "Маарыччаан" ПО бырабыыталыыта, профсоюз, ветераннар сэбиэттэрэ;

– Таталлаах убайа Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олох туораабытынан бырааттара Сивцев Валерий Николаевичка, кини дьиэ кэргэнигэр Валерий бөҕүө үөрэнэллэр;

– Ыытыллыр убайа Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон барбытынан бырааттара, доруобуйатыгар Максим Николаевичка, кэбиитигэр Алла Ивановнаҕа, ийэтигэр Надежда Максимовнаҕа Чурапчы орто оскуолатын 1979 с. бүтүрбит 10-с "б" кылаас коллектива, учуутала М.В.Сивцева;

– Таталлаах аҥа Сивцев Егор Николаевич ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан кэбиитигэр Майааҥ, дьиэ кэргэнигэр, аймахтарыгар улуустаабы гимназия 2008 с. естественнай кылааһын выпускниктэрэ, кылаас салайаччыта;

– Убайа Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан күтүөттэригэр Валерий Николаевичка, кини дьиэ кэргэнигэр, ийэтигэр, кэргэннэригэр, оҕолоругар Чурапчыттан Лазаревтар, Захаровтар, Парфеновтар, Кривошапкиннар;

– Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан Татьыа Петровнаҕа, кыргыттарыгар, Дуняҕа, Майааҥ, барыа чугас дьоҥуттар улуустаабы гимназиет 11-с гуманитарнай кылааһын оҕолоро, төрөөбүттэрэ, кылаас салайаччыта;

– Күтүөттэрэ Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олбуһуран кэргэннэригэр, кэбиилэр, эдьиийдэриэр, улуус Мунициипал сууруйуур специалистыгар Сивцева Татьыа Петровнаҕа, балтыларыгар Майааҥ, Дуняҕа, ийэтигэр, биэрэ төрөөбүттэриэр, аймахтарыгар Татьыа ийэтэ, биэрэ төрөөбүттэрэ, кэбиита, күтүөта Дьокуускайтан аймахтара Торгошиннар, Решетниковтар, Гуляевтар, Васильевтар, Сметаниннар, Семеновтар;

– Чурапчы нэһилиэгин Күөх Тэҥэл туалбатын олохтоох Сивцев Егор Николаевич үйүн ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан кэргэннэригэр Татьыа Петровнаҕа, кыргыттарыгар, биэрэ төрөөбүттэриэр Гучейнай, Восточнай переулок, Советнай уулуссалар олохтоохторо;

– Сивцев Егор Николаевич ыраахан ыраатыгар олохтон туораабытынан кэргэннэригэр Татьыа Петровнаҕа, эбэлэриэр Евдокия Григорьевнаҕа, кини оҕолоругар, сиэннэриэр Чурапчыттан Е.М.Дьячковская, А.И.Соловьева, кэбиилэр оҕолоро, сиэннэрэ.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор-директоры солбуйаччы, культура, бырааб, доруобуйа хаһыстабылын отдела – О.В. ТРОФИМОВА.
Эпиэттэнэр секретарь, литературнай сотрудник, сурук отдела – Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Уорахтаанын, оҕо аймах, ыччат отдела – А.Г. КУЗЬМИНА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС. Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бэчээттэаччы – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаараачылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Санга олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Массовой информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуулуур хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээхэ СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №19-0423.

Санга олох

Автор суругар эпиэтэр саҥа редакция позициятыгар малдьы сөп түбэтэр буолбатах. Сурукка ыйытар чаҥылар ыырыллыахтарыгар эпиэнньэни автор тус бэйиэ сүтэр.

АДАРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru

Бэчээккэ сакаас: № 35 (10122). Тираж 2532. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллибит: 16 ч 00 м. "Санга олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 29.03.2010 с. офсетка бэчээттэнэр. Адарыспыт: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат кэлиэхэ уста: оптуоруннньукка, чэлгиэтэ уонна субуотаҕа тохсор.